

- úrad pre
- dohľad nad
- zdravotnou
- starostlivosťou

Bratislava 08. 06. 2023

Ďalšie zvýšenie ziskov zdravotných poisťovní občanom nijako nepomôže

Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou (ďalej len „úrad“) dnes požiadal poslankyne a poslancov Národnej rady, aby zvážili prijatie [novely](#) zákona č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, ktorý predložila poslankyňa SaS Jana Bittó Cigániková a prešiel už [prvým čítaním](#).

V liste predsedníčky úradu Renáty Bláhovej sa uvádza, že ďalšie zvýšenie ziskov zdravotných poisťovní, po tom, čo ich parlament zastropoval v decembri minulého roku, neposunie slovenské zdravotníctvo ani o krok dopredu k lepšej spokojnosti občanov.

„Ak sa takýto návrh schváli, bude to len drahé ústretové gesto voči akcionárom súkromných zdravotných poisťovní, ktorí sa takto dostanú k ďalším desiatkam miliónov eur z verejného zdravotného poistenia. Nič na tom nezmenia ani takzvané kritériá kvality, ktoré sú poisťovne povinné plniť zo zákona tak či tak,“ uviedla v liste predsedníčka úradu.

Úrad v tejto súvislosti pripomína [zistenia](#) Útvaru hodnoty za peniaze Ministerstva financií SR, podľa ktorých „možnosť vyplácania zisku akcionárom zdravotných poisťovní v povinnom systéme nenájde v žiadnej krajine EÚ okrem Slovenska a v USA“. Poslanecký návrh pritom umožňuje zdravotným poisťovniam zvýšiť si zisky o ďalšie jedno percento, čo je úhrne približne 70 miliónov eur zo 7 miliárd eur príjmov, plánovaných na rok 2023.

Úrad zároveň vyjadruje nespokojnosť s tým, že takáto závažná norma sa má prijať ako poslanecký návrh, teda bez riadneho pripomienkového konania a tiež bez širokej celospoločenskej diskusie o smerovaní slovenského zdravotníctva ako celku, ktoré sa nachádza v kríze. Podľa stanoviska úradu zvýšenie ziskov zdravotným poisťovniam neurobí zdravotníctvo na Slovensku ani kvalitnejším, ani dostupnejším, ani ekonomicky udržateľným.

„Občania sa sťažujú na nedostatok niektorých lekárov, zdravotných sestier, dlhé čakacie lehoty či na narastajúce výdavky na zdravotnú starostlivosť mimo verejného zdravotného poistenia,“ uvádza sa v liste úradu, ktorý odkazuje aj na [Správu o činnosti úradu za rok 2022](#), ktorú zoberala na vedomie pred pár týždňami ešte vláda Eduarda Hegera.

Úrad ako strážny pes rovnováhy, finančnej stability, výkonnosti a solidarity systému slovenského zdravotníctva apeluje na poslankyne a poslancov Národnej rady SR, aby zostali verní svojmu rozhodnutiu z decembra minulého roka a nevykročili späť do časov nekontrolovaných ziskov zdravotných poisťovní, ktoré už mali byť prekonané.

Príloha: Znenie otvoreného listu poslankyniam a poslancom NR SR - Kontroverzný návrh novely zákona č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Vážená pani poslankyňa, vážený pán poslanec,

Národná rada Slovenskej republiky 18. mája tohto roka posunula do druhého čítania [návrh novely zákona č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach](#), dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Návrh predložila poslankyňa SaS Jana Bittó Cigániková a podľa dôvodovej správy je jeho cieľom „zmena právnej úpravy regulácie zisku zdravotných poisťovní na základe kritérií kvality, ktoré budú reflektovať najmä kľúčové priority štátnej zdravotnej politiky a budú stanovované tak, aby pokrývali najpálčivejšie problémy slovenského zdravotníctva a pacientov“.

Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou (ďalej len „úrad“) by rád v tejto súvislosti upozornil na niekoľko skutočností, pre ktoré sa s týmto návrhom ako strážny pes rovnováhy, finančnej stability, výkonnosti a solidarity systému slovenského zdravotníctva nemôže stotožniť.

Ako je vám známe, v decembri minulého roka sa podarilo parlamentu zregulovať zisky zdravotných poisťovní na maximálnu úroveň „1 % z predpísaného poistného v hrubej výške upraveného o vplyv prerozdelenia poistného“. Po dlhých rokoch, **počas ktorých zdravotné poisťovne vytvárali a vyplácali stámiliónové zisky zo zdravotných odvodov a daní občanov bez akýchkoľvek zákonných obmedzení** svojim súkromným akcionárom, to bol jednoznačne krok správnym smerom a úrad rozhodnutie Vás, poslankyň a poslancov, aj náležite [ocenil](#).

V tejto súvislosti stoja za pozornosť [zistenia](#) Útvaru hodnoty za peniaze pri ministerstve financií, že „možnosť vyplácania zisku akcionárom zdravotných poisťovní v povinnom systéme nenájdeme v žiadnej krajine EÚ okrem Slovenska a v USA“. Európske zdravotné systémy sú skrátka založené na solidarite, širokej dostupnosti zdravotnej starostlivosti pre každého občana, a to bez rozdielu na jeho sociálny status. Kvalitná a dostupná základná zdravotná starostlivosť za rozumnú cenu je v Európskej únii zahrnutá pod preferovaný verejný záujem, v ktorom by honba za ziskami privátnych akcionárov zdravotných poisťovní pôsobila ako cudzorodý a deštruktívny prvok.

Poslanecký návrh, ktorý umožňuje zdravotným poisťovniam zvýšiť si zisky o ďalšie jedno percento (približne 70 mil. eur z príjmov zo 7 miliárd eur plánovaných na rok 2023) po splnení takzvaných kritérií kvality, úrad v tomto kontexte považuje za mimoriadne kontroverzný, na čo upozorňoval už pri prvom neúspešnom pokuse o zastropovanie ziskov [v októbri 2021](#) v rámci riadneho legislatívneho procesu. Bolo by preto nanajvýš vhodné, keby sa stal predmetom kompetentnej celospoločenskej diskusie o smerovaní slovenského zdravotníctva ako celku, ktoré sa nachádza v kríze a svoju nespokojnosť s jeho fungovaním vyjadruje významná časť občanov. Občania sa sťažujú na nedostatok niektorých lekárov, zdravotných sestier, dlhé čakacie lehoty, či na narastajúce výdavky na zdravotnú starostlivosť mimo verejného zdravotného poistenia.

- úrad pre
- dohľad nad
- zdravotnou
- starostlivosťou

Príloha

Žiaľ, inkriminovaný návrh je poslaneckou iniciatívou, takže prechádza legislatívnym procesom bez riadneho pripomienkového konania, čo vzhľadom na jeho závažnosť úrad nepokladá za správne. To je napokon aj dôvod, pre ktorý sme pri komunikovaní našich výhrad zvolili formu otvoreného listu každej poslankyni a poslancovi s nádejou, že Národná rada SR zostane verná svojmu rozhodnutiu z decembra minulého roka a nevykročí späť do časov nekontrolovaných ziskov zdravotných poisťovní, ktoré už mali byť prekonané.

Vážená pani poslankyňa, vážený pán poslanec, uvoľnenie regulácie ziskov zdravotných poisťovní neposunie naše zdravotníctvo ani o krok dopredu k lepšej spokojnosti občanov. Neurobí ho ani kvalitnejším, ani dostupnejším, ani ekonomicky udržateľným. Ak sa takýto návrh schváli, bude to len drahé ústretové gesto voči akcionárom súkromných zdravotných poisťovní, ktorí sa takto dostanú k ďalším desiatkam miliónov eur z verejného zdravotného poistenia. Nič na tom nezmenia ani takzvané kritériá kvality, ktoré sú poisťovne povinné plniť zo zákona tak či tak.

Slovenské zdravotníctvo namiesto generovania ziskov v zdravotných poisťovniach potrebuje viac transparentnosti, viac kvalifikovanej regulácie zo strany štátu, férové úhradové mechanizmy medzi zdravotnými poisťovňami a poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti, ale v prvom rade sa stredom jeho záujmu musí stať pacient. Súčasťou tohto zápasu za kvalitnejšie zdravotníctvo pre všetkých občanov Slovenska musí byť aj výrazné okresanie vplyvu záujmových skupín, ktoré ťažia z verejného zdravotníctva nezaslúženú rentu a sú brzdou žiadúcich zmien.

Vážená pani poslankyňa, vážený pán poslanec, veríme, že naše argumenty a pripomienky zahrniete do svojich úvah pri ďalšom rozhodovaní o osude poslaneckého návrhu novely zákona č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, parlamentná tlač č. [1649](#).

V prílohe si Vám dovoľujeme zaslať Správu o činnosti Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou za rok 2022. Veríme, že aj táto správa Vám dopomôže v snahe zlepšiť fungovanie slovenského zdravotníctva.

S pozdravom

Renáta Bláhová

predsedníčka Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou